

2023

Mic Ghid Fiscal

Contact

René Schöb

Partener
Head of Tax and Legal
KPMG în România și Moldova
rschob@kpmg.com

Victor Voluță

Director
Audit
KPMG în Moldova
vvoluta@kpmg.com

Mariana Filip

Manager
Asistență Fiscală KPMG
în Moldova
mfilip@kpmg.com

Alexandru Comănescu

Director
Asistență Fiscală
KPMG în România
acomanescu@kpmg.com

Marius Costea

Associate Director
Asistență Fiscală
KPMG în România
mcostea@kpmg.com

IMPOZITUL PE VENIT DIN ACTIVITATEA DE ÎNTRERINZĂTOR

Cota de impozit	12%
Contribuabili	<ul style="list-style-type: none">- Persoanele juridice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, care, pe parcursul perioadei fiscale, obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova.- Persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente și pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova.
Anul fiscal	<p>Anul fiscal este anul calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.</p> <p>Contribuabilii care au dreptul, în conformitate cu prevederile Legii contabilității, să aplice o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, perioada fiscală privind impozitul pe venit corespunde cu perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare. În acest caz, perioada fiscală constituie o perioadă de oricare 12 luni consecutive.</p>

Declararea și plata impozitului

- Declararea impozitului se face anual, până la data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune.
- Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai târziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:
 - a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau
 - b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.
- Întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii potrivit prevederilor Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, vor achita impozitul pe venit, până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost plătite dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote părți, din profitul obținut în perioadele fiscale 2023–2025 inclusiv.

Pierderi fiscale

- Începând cu 1 ianuarie 2017, pierderile fiscale pot fi reportate eșalonat pe 5 perioade fiscale.
- Suma reportată pe una din perioadele fiscale următoare celei în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următoarele patru perioade fiscale.
- Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de o perioadă fiscală, reportarea pierderilor în viitor se aplică față de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.

Cheltuieli deductibile

- Ca regulă generală, se permite deducerea cheltuielilor:
- ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător;
 - confirmate documentar;
 - suportate în scopul obținerii de venituri impozabile; și
 - nelegate de obținerea unui venit scutit de impozitare.

Anumite tipuri de cheltuieli sunt parțial deductibile sau integral nedeductibile la calculul impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

Cheltuieli deductibile limitat (exemple)

Cheltuieli ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar	0.2% din venitul impozabil
Donații efectuate în scopuri filantropice sau de sponsorizare	5% din venitul impozabil
Taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor	0.15% din fondul de retribuire a muncii

Provizioane

Organizații de creditare nebancare	Se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebancale și neachitarea dobânzilor aferente și acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare.
Instituții financiare	Se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.
Societăți de audit și auditori întreprinzători individuali	Se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vânzărilor în perioada fiscală de gestiune aferente auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, atât pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit, cât și pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională.

Amortizarea fiscală

Metode de calcul	<p>Începând cu anul 2018, legislația fiscală prevede două metode de calcul a amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale: accelerată și liniară.</p> <p>Pentru anul 2020 alegerea metodei rămâne a fi opțională, fiecare agent economic având posibilitatea de a alege metoda de sine stătător, prin indicarea acesteia în politica de contabilitate.</p> <p>Amortizarea mijloacelor fixe se calculează începând cu luna următoare celei în care mijlocul fix se pune în funcțiune prin utilizarea metodei liniare de amortizare.</p> <p>Întreprinderile mari (i.e. altele decât cele clasificate conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii), pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix.</p>
Plafonarea valorică a mijloacelor fixe	Valoarea mijloacelor fixe pentru care se calculează amortizarea trebuie să depășească suma de 12,000 MDL.

Cheltuieli cu dobânzi

Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor	Cheltuielile aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția entităților din sectorul financiar) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.
--	--

CREȘTERE DE CAPITAL

Cota de impozitare	12% din suma creșterii de capital
Contribuabili	Persoane fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova care nu practică activitate de întreprinzător și care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă active de capital.
Activele de capital	Active de capital reprezintă: a) acțiunile, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător; b) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător; c) terenurile; d) opțiunea la procurarea sau vînzarea activelor de capital.
Determinarea creșterii sau pierderii de capital	<ul style="list-style-type: none">- Mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital este egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active.- Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul încheierii unui contract de donații între rude de gradul I, precum și între soți precum și în cazul înstrăinării unui autoturism care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani pînă la data înstrăinării, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic.

	<ul style="list-style-type: none">- Creșterea sau pierderea de capital provenită din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței de bază nu este recunoscută în scopuri fiscale.- Creșterea sau pierderea de capital provenită din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței proprietate comună în devălmășie se determină ca diferența dintre suma încasată și baza valorică a acestor active de către unul dintre proprietari (coproprietari) în baza acordului comun scris.- Suma creșterii de capital în perioada fiscală este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.
Baza valorică	<ul style="list-style-type: none">- Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar și constituie în mare parte valoarea activelor de capital procurate.- În cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital aceasta este zero.

IMPOZIT PE VENIT

Categoriile de venituri	Cota de impozitare	Comentarii
Dividende distribuite persoanelor fizice rezidente	6% / 15% ¹	Venit impozabil = venit brut
Dividende distribuite persoanelor juridice rezidente	0%	
Vânzări active de capital (proprietăți imobiliare, terenuri, acțiuni, obligațiuni, ș.a.)	12%	Venit impozabil = creșterea de capital = 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.
Jocuri de noroc ²	18%	Venit impozabil = câștigurile de la jocurile de noroc
Salarii	12%	Venit impozabil = venit brut, mai puțin: <ul style="list-style-type: none"> - prime de asigurare obligatorie de asistență medicală; - scutire personală acordată pentru luna respectivă sau alte tipuri de scutiri (după caz).
Facilități acordate de angajator	12%	Valoarea tichetelor de masă în partea ce depășește 70 MDL; cheltuieli personale recuperate de angajator; suma anulată a datoriei salariatului față de angajator; ș.a.
Venitul din chirie (arendă)	7%	Locator și locatar persoane fizice
	12%	Locator (persoana fizică), locatar (persoana juridică)
	12%	Locator (persoana juridică), locatar (persoana fizică/juridică).

Activități independente desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor)	1% (dar nu mai puțin de 3000 MDL)	Venit impozabil = venitul din activități independente
Royalty (redevențe)	12%	Venit impozabil = venit brut
Dobânzi de la depozitele persoanelor fizice rezidente	7%	Venit impozabil = venit brut
Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agent economic	12%	Venit impozabil = suma veniturii care depășește plafonul de 1,2 milioane lei din vânzarea produselor respective pe parcursul anului calendaristic, fără a lua în calcul suma impozitului pe venit reținut la sursa de plată

¹ 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, distribuite persoanelor fizice și juridice rezidente, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

² Cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 1% din scutirea personală.

CONTRIBUȚII SOCIALE ȘI PRIME DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Venituri din salarii

Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (CAS)

Angajator¹ - 24%²

Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (PAMO)

Angajat – 9%

Alte categorii de plătitori

Categorii de plătitori*	CAS
Persoanele care exercită independent profesiunea de medic	24% ³
Zilieri	6%
Angajatorii din agricultură ⁴	24% ⁵ (18%+6%)
Angajatorul din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi ⁶	14700 MDL

¹ Angajatorii, persoane juridice sau fizice, ai sectorului privat, instituțiilor de învățământ superior și ai instituțiilor medico-sanitare;

² Tariful stabilit din salariul lunar și din celelalte recompense;

³ Baza impozabilă - venitul medicului de familie titular al practicii medicului de familie, determinat în conformitate cu prevederile legislației;

⁴ Angajatorii din agricultură (persoane fizice și juridice) care practică în decursul perioadei de gestiune nu mai puțin de 95% din activitățile stipulate în grupele 01.1–01.6 din CAEM;

Alte categorii de venituri impozabile

Sursa de venit	PAMO	CAS
Tichete de masă (≤ 70 MDL)	-	24%
Tichete de masă (≥ 70 MDL)	9%	24%
Facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare	9%	24%
Ajutoare materiale acordate de către angajator	9%	24%
Drepturile de autor	-	-
Chirii	-	-
Veniturile din gestionarea proprietăți (dividende, procente, drepturi la cotele de participare)	-	-
Cheltuielile de deplasare în interes de serviciu	-	-
Jocuri de noroc	-	-
Cîștigurile la loterii	-	-
Veniturile deținătorilor patentei de întreprinzător	-	-

⁵ 6% din contribuțiile datorate de angajator se compensează de la bugetul de stat, respectiv angajatorii în cauză virează contribuția datorată de angajator în mărime de doar 18%;

⁶ Angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi au obligația să declare și să achite CAS pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă, care efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi;

*Anexa 1 la Legea 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, stipulează și alte categorii de plătitori, pe lângă categoriile de plătitori menționate.

REGIMUL FISCAL AL REZIDENȚILOR ZONEI ECONOMICE LIBERE

Rezidenții zonelor economice libere se bucură de următoarele facilități fiscale:

- Impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător
- Scutire de 50% din cota impozitului stabilită în RM pentru venitul obținut din exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului RM;
 - Scutire de 75% din cota impozitului stabilită în RM pentru venitul obținut din alte activități decât exportul de mărfuri (servicii);
 - Scutire totală timp de 3 ani de plata impozitului pe venitul obținut din exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului RM, drept rezultat al investiții în zona liberă a cel puțin un milion USD;
 - Scutire totală timp de 5 ani de plata impozitului pe venitul obținut din exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului RM, drept rezultat al investiții în zona liberă a cel puțin cinci milioane USD.

- TVA
- Scutirea TVA cu drept de deducere pentru mărfurile (serviciile) livrate în interiorul zonelor libere;
 - Scutirea TVA cu drept de deducere pentru mărfurile (serviciile) livrate în zona liberă din afara Republicii Moldova, mărfurile (serviciile) livrate din zona liberă în afara Republicii Moldova, mărfurile (serviciile) livrate în zona liberă din restul teritoriului Republicii Moldova, mărfurile (serviciile) livrate de către rezidenții diferitor zone libere din Republica Moldova unul altuia.

Accize

Scutire de plata accizelor pentru mărfurile supuse accizelor care sunt introduse în zona economică liberă atât din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova cât și din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și pentru mărfurile originare din această zonă și scoase în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

REGIMUL FISCAL AL REZIDENȚILOR PARCURILOR PENTRU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Subiecți ai impunerii Rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației datorează lunar un impozit unic la bugetul statului în mărime de 7% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin decât suma minimă stabilită.

Obiect al impunerii Obiect al impunerii cu impozit unic îl reprezintă venitul din vânzări, înregistrat lunar în evidența contabilă.

Impozitul unic Suma minimă a impozitului unic se determină lunar pentru fiecare angajat și constituie 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală.

Calculul și raportarea impozitului unic se efectuează de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației lunar pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune.

Impozitul unic include următoarele impozite, taxe și contribuții:

- Impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- Impozitul pe venit din salariu;
- Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatoriu datorate de angajați și angajatori;
- Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajator;
- Taxele locale;
- Impozitul pe bunurile imobiliare;
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule înmatriculate în Republica Moldova.

REGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIEȚI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Subiecți ai impunerii Agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de TVA, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct. 70.22 din CAEM) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.

Obiect al impunerii Venitul determinat conform contabilității financiare, obținut în perioada fiscală de declarare.

Cota impozitului pe venit Cota impozitului pe venit constituie 4% din obiectul impunerii. Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

IMPOZITUL PE VENITURILE OBTINUTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA DE NEREZIDENȚI

Impozitul cu reținere la sursă se aplică în general veniturilor obținute în Republica Moldova de către nerezidenți, precum:

- Dividende;
- Dobânzi;
- Royalty;
- Venituri din cesiunea drepturilor de creație;
- Venituri de la comercializarea mărfurilor;
- Venituri din prestarea de servicii, inclusiv a serviciilor de management, financiare, de consultanță, de audit, de marketing, juridice, de agent (de intermediere), informaționale, prestate unui rezident sau unui nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- Venituri, sub formă de creștere de capital;
- Amenda pentru neexecutarea sau executarea inadecvată de către orice persoană a obligațiilor;
- Venituri sub formă de onorarii;
- Venituri din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul proprietății aflate în Republica Moldova;
- Venituri din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul navelor maritime, aeronavelor și/sau al mijloacelor de transport feroviar ori rutier, precum și al containerelor;
- Venituri din primele pe baza contractelor de asigurare și reasigurare;
- Venituri din transportul internațional maritim, aerian, feroviar sau rutier, cu excepția cazurilor în care transportul se efectuează numai între punctele situate în afara Republicii Moldova;
- Venituri obținute din activitatea desfășurată conform contractului (acordului) de muncă sau din cea desfășurată în baza altor contracte cu caracter civil;

- Venituri sub formă de facilități, acordate de angajator (beneficiar) persoanelor fizice nerezidente;
- Anuitățile plătite de fondurile nestatale de pensii rezidente;
- Venituri obținute de către oamenii de artă, cum ar fi artiștii de teatru, de circ, de cinema, de radio, de televiziune, muzicienii și artiștii plastici sau sportivi;
- Venituri obținute din acordarea serviciilor profesionale și altor servicii decît cele prevăzute mai sus;
- Venituri din premiile acordate la concursuri;
- Comisioane;
- Câștiguri de la jocuri de noroc și de la campanii promoționale;
- Veniturile obținute din plățile la lichidarea unui rezident.

Cote de impozitare

- 12% - cota standard de impozitare;
- 6% pentru veniturile din dividende;
- 15% pentru veniturile din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participare depusă în capitalul social.

Aceste cote de impozitare nu se aplică:

- veniturilor nerezidentului ce țin de activitatea reprezentanței permanente a acestora în Republica Moldova;
- veniturilor obținute sub formă de salariu.

CONVENȚII DE EVITARE A DUBLEI IMPUNERI

În baza convențiilor de evitare a dublei impuneri încheiate de Republica Moldova cu alte state, veniturile nerezidenților pot fi impozitate cu o cotă redusă sau pot fi scutite de impozit în Republica Moldova, în anumite condiții, cu condiția prezentării certificatului de rezidență fiscală.

Prevederile tratatelor internaționale prevalează asupra legislației fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sunt cote diferite de impozitare în tratatele internaționale și în legislația fiscală din Republica Moldova, se aplică cotele de impozitare mai favorabile.

Următoarele țări au încheiat convenții de evitare a dublei impuneri cu Republica Moldova:

Albania	Finlanda	Olanda
Armenia	Germania	Oman
Austria	Georgia	Polonia
Azerbaidjan	Irlanda	Portugalia
Belarus	Israel	România
Belgia	Italia	Rusia
Bosnia și Herțegovina	Japonia	Serbia
Bulgaria	Kazahstan	Slovacia
Canada	Kârgâzstan	Slovenia
Cehia	Kuweit	Spania
China	Letonia	Tadjikistan
Cipru	Lituania	Turcia
Croația	Luxemburg	Turkmenistan
Grecia	Macedonia	Ucraina
Elveția	Malta	Ungaria
Emiratele Arabe Unite	Marea Britanie	Uzbekistan
Estonia	Muntenegru	Franța

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

- Cotele TVA**
- **20%** - cotastandard.
 - **12%** - cota redusă pentru sectorul HORECA (i.e. serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, la produsele alimentare și/sau băuturi (cu excepția producției alcoolice) preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoțite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora).
 - **8%** - cotă redusă pentru anumite bunuri/produse, cum ar fi livrarea și/sau (după caz) importul de: pâine și produse de panificație, lapte și produse lactate, medicamente, gaze naturale și lichefiate, producția de zootehnie, fitotehnie și horticultură, zahăr din sfecla de zahăr, biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde.

Dreptul de deducere a TVA Subiecții impozabili cu TVA au dreptul la deducere a TVA pentru achizițiile/importul de bunuri și servicii utilizate exclusiv pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității economice.

Limitarea dreptului de deducere a TVA

- Dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile de bunuri materiale, servicii care sunt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de TVA fără drept de deducere se determină lunar prin aplicarea proratae. Totodată, se permite deducerea integrală a TVA dacă mărimea proratae lunare este mai mică decât coeficientul de **0,05**.

- Dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile de bunuri, servicii care sunt utilizate pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (i.e. directori, conducători în domeniul administrativ) se limitează la un singur autoturism pentru fiecare persoană specificate la aceste grupe.
- Dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile de bunuri, servicii de la un furnizor inclus în lista contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice (e-factura), se realizează doar dacă subiectul impozabil dispune de factura fiscală electronică eliberată de furnizor.

TVA

nedeductibilă

- Suma TVA aferentă achizițiilor de bunuri materiale, servicii utilizate în alte scopuri decât activitatea de întreprinzător;
- Suma TVA aferentă achizițiilor de bunuri mărfuri care au fost sustrate sau au constituit deșeuri și perisabilități naturale peste limitele lunare stabilite de conducător;
- Suma TVA aferentă achizițiilor de bunuri materiale, servicii utilizate în scopul organizării de activități distractive.

Scutirea de TVA cu drept de deducere:

Scutirile de TVA

- exportul de bunuri și servicii;
- energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă;
- serviciile de transport internațional de mărfuri și de pasageri.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Scutirile de TVA	Scutirea de TVA fără drept de deducere: <ul style="list-style-type: none">- locuința și pământul (livrarea, locațiunea/arenda, dreptul de livrare și arendare);- serviciile financiar-bancare;- serviciile de transport local de pasageri;- autoturismele.
Locul impozitării cu TVA	<ul style="list-style-type: none">- Livrări de bunuri: locul aflării acestora la momentul la care este efectuată livrarea;- Livrări de servicii: locul unde clientul își are stabilit sediul activității sale economice (cu anumite excepții).
Exigibilitatea TVA	<p>Alte operațiuni decât importuri de servicii: data predării mărfurilor, prestării serviciilor (cu anumite excepții).</p> <ul style="list-style-type: none">- Import de servicii: data depunerii declarației privind TVA pentru perioada fiscală în care a avut loc importul serviciilor sau achitarea acestora, în funcție de ce are loc mai devreme.- Import de mărfuri: data declarării mărfurilor la punctele vamale sau, în anumite cazuri prevăzute de legislația vamală - data prelungirii termenului de plată.
Întreprinderi mici și mijlocii	Cifra de afaceri anuală: <ul style="list-style-type: none">- < 1,2 milioane lei – înregistrare în scopuri de TVA opțională;- > 1,2 milioane lei - înregistrare în scopuri de TVA obligatorie.

Nerezidenți (prestatori de servicii electronice către persoane fizice rezidente)

Serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova pentru persoanele fizice rezidente - data efectuării plății, inclusiv a plății în prealabil.

Înregistrarea în scopuri de TVA este obligatorie pe parcursul primei perioade fiscale în care survine obligația de calculare și achitare a TVA, până la prezentarea declarației, indiferent de cifra de afaceri a nerezidentului.

Declararea și plata TVA - trimestrial, până pe 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

Facturare

- Factura fiscală se emite pentru fiecare livrare impozabilă pe teritoriul țării;
- În cadrul achizițiilor publice – emiterea facturii fiscale electronice este obligatorie;
- Subiecții impozabili incluși în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice, aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, sunt obligați să emită doar factura fiscală electronică.

Declararea și plata TVA

Lunar, până pe 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Anularea înregistrării TVA

Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea în scopuri de TVA în următoarele situații:

- Neprezentarea declarației privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală;
- Prezentarea informațiilor neveridice despre sediu și despre sediul subdiviziunilor subiectului;
- Subiectul impunerii aflat în proces de lichidare nu a depus cererea privind anularea înregistrării ca contribuabil al TVA în legătură cu lichidarea până la începerea controlului fiscal.

Ajustarea bazei impozabile

Valoarea impozabilă a livrării impozabile urmează a fi ajustată după livrarea sau achitarea mărfurilor/serviciilor în următoarele cazuri specifice:

- valoarea livrării impozabile, aprobată anticipat, s-a schimbat ca rezultat al schimbării prețurilor;
- livrarea impozabilă a fost, în totalitate sau parțial, restituită subiectului impozabil care a efectuat livrarea;
- valoarea impozabilă a livrării impozabile a fost redusă în urma acordării discountului.

Ajustarea TVA în cazul datoriilor compromise

Ajustarea TVA se va efectua dacă, după includerea în declarația privind TVA, toată suma livrării efectuate sau o parte a ei se consideră datorie compromisă.

Transferul de active în cazul reorganizării agentului economic

Transferurile de active în cadrul operațiunilor de reorganizare a agentului economic nu intră în sfera de aplicare a TVA. Astfel, în cazul reorganizării, succesorul agentului economic reorganizat preia soldul TVA de plată/de rambursat sau dreptul de rambursare aferent, astfel încât agentul economic cumpărător se substituie celui procurat în ce privește aceste atribute.

Amânarea plății TVA în vamă la importul de bunuri

Ca regulă generală, TVA aferentă importurilor se plătește la autoritățile vamale și se deduce prin raportarea sumei respective în declarația privind TVA. Totuși, subiectul impozabil poate obține o prelungire a termenului de plată a TVA în vamă, în următoarele cazuri specifice:

- Agentul economic autorizat (i.e. AEO) dispune de dreptul la plata drepturilor de import după depunerea (validarea) declarației vamale. Termenul maxim de prelungire a termenului de plată - 30 de zile calendaristice.
- Agentul economic producător care importă materie primă, materiale, accesorii, ambalaj primar și articole de completare pentru producerea mărfurilor destinate exclusiv exportului. Termenul maxim de prelungire a termenului de plată - 180 de zile calendaristice.

În ambele cazuri, depunerea declarației vamale este condiționată de constituirea unei garanții în quantum deplin al drepturilor de import.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Taxare inversă Începând cu 1 ianuarie 2020, în cazul livrării proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate (cu excepția celor în procedura de restructurare și realizare a planului) care are loc pe teritoriul Republicii Moldova către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională, beneficiarul va fi persoana obligată de plata TVA în Republica Moldova, aplicând mecanismul taxării inverse.

ACCIZE

Produse supuse accizului

- caviar și înlocuitori de caviar;
- alcool etilic și băuturi alcoolice;
- tutun prelucrat;
- petrolul și derivatele lui;
- uleiuri (distilate) ușoare și medii;
- parfumuri și ape de toaletă;
- îmbrăcăminte din blană (de nurcă, vulpe polară, vulpe, samur);
- mijloace de transport (autoturisme și autovehicule).

Cota accizului Cota accizelor poate fi exprimată în suma absolută la unitatea de măsură a mărfii sau ad valorem în procente de la valoarea mărfurilor.

Subiecții impunerii

- antrepozitarul¹ autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;
- persoanele juridice și persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor.

Momentul impunerii accizelor Mărfurile sânt supuse accizelor la momentul:

- expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal;
- importului acestora în Republica Moldova.

1 Antrepozitar autorizat este persoană fizică sau juridică autorizată de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul activității sale, să producă, să transforme, să dețină sau să expedieze (transporte) mărfuri supuse accizelor într-un antrepozit fiscal.

ACCIZE

Înlesniri la plata accizelor

- Importul mărfurilor de uz sau consum personal efectuat de către persoanele fizice, a căror valoare sau cantitate nu depășește limita de: 430 EUR – pentru mărfurile introduse pe cale aeriană sau maritimă; 300 EUR – pentru mărfurile introduse pe cale terestră;
- Introducerea mărfurilor de către persoanele fizice în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – business to consumer), prin intermediul trimerilor poștale internaționale a căror valoare intrinsecă sau cantitate nu depășește limita de 200 EUR;
- Importul mărfurilor supuse accizelor definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern;
- Exportul mărfurilor supuse accizelor în mod independent sau în baza unui contract de comision;
- Plasarea, livrarea de pe teritoriul vamal în magazinele duty-free și comercializarea de către acestea a mărfurilor supuse accizelor, precum și la introducerea mărfurilor supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora sub regimurile vamale de tranzit;
- Plasarea mărfurilor supuse accizelor într-o zonă economică liberă;
- Plasarea mărfurilor supuse accizelor în regimul vamal de admitere temporară, etc.;
- Mărfurile supuse accizelor:
 - a) destinate proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limitele tratatelor la care aceasta este parte;
 - b) finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget.

TAXE VAMALE

Mărfurile și mijloacele de transport care trec frontiera vamală a Republicii Moldova sunt supuse vămuirii și controlului vamal.

Taxele vamale sunt stabilite ca procent din valoarea în vamă (ad valorem), procent cuprins în general între 0 și 22%, cu excepția anumitor produse pentru care sunt aplicabile anumite taxe specifice, cum ar fi: carne, unt, zahăr, bere, alcool etilic și țigări.

Taxa vamală se calculează și se percepe în baza valorii în vamă a mărfii până la sau la momentul prezentării declarației vamale.

Valoarea în vamă este determinată în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova, principala metodă utilizată în acest scop fiind “metoda valorii de tranzacție” (adică prețul plătit sau de plătit pentru bunurile de evaluat).

Pe teritoriul Republicii Moldova sunt stabilite următoarele regimuri vamale:

- (1) **Definitive:** import, export.
- (2) **Suspensive:** tranzit, antrepozit vamal, perfecționare activă (cu suspendare), transformare sub control vamal, admitere temporară și perfecționare pasivă.

Regimurile vamale cu impact economic: antrepozit vamal, perfecționare activă, transformare sub control vamal, admitere temporară, perfecționare pasivă.

În prezent, sunt aplicabile următoarele acte legislative:

- Codul vamal al Republicii Moldova;
- Tariful Vamal Integrat al Republicii Moldova (TARIM); și
- Alte acte normative și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.

IMPOZITE PE PROPRIETATE ȘI TAXE LOCALE

Cele mai uzuale impozite pe proprietate și taxe datorate autorităților locale sunt impozitul pe bunurile imobiliare, impozitul pe avere, taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa de plasare a publicității, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, etc.

Taxele locale sunt calculate și achitate trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar.

Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii.

Impozitul pe bunurile imobiliare Impozitul pe bunurile imobiliare este datorat anual de către subiecții impunerii.

Cotele impozitului pe bunurile imobiliare

- cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele și terenurile pe care acestea sînt plasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele:
Cota maxima: 0,4% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;
Cota minimă: 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.
- terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele:
Cota maxima: 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;
Cota minimă: 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale.

Impozitul pe avere Impozitul pe avere este datorat anual de către persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), pe teritoriul Republicii Moldova, a căror totalitate întrunește cumulativ următoarele condiții:

- valoarea estimată totală constituie 2,0 milioane MDL și mai mult;
- suprafața totală constituie 120 m² și mai mult.

Cotele impozitului pe avere

- 0,8% din baza impozabilă și se achită pînă la 25 decembrie a anului de gestiune. Calcularea impozitului pe avere și prezentarea avizelor de plată se realizează de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de pînă la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

Taxa pentru amenajarea teritoriului

Subiecții impunerii Persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției, care dispun de bază impozabilă.

Obiectul impunerii

- numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar:
- în cazul întreprinderilor individuale și gospodăriilor țărănești (de fermier) - fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul și membrii gospodăriilor țărănești (de fermier);
- în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției - numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției.

Cotele taxei pentru amenajarea teritoriului Se stabilește anual de către autoritatea administrației publice locale. Pentru anul fiscal 2023, în municipiul Chișinău, cota taxei este de 174 MDL anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membrii acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției.

IMPOZITE PE PROPRIETATE ȘI TAXE LOCALE

Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii

Subiecții impunerii	Persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dispun de obiecte ale impunerii.
---------------------	--

Obiectul impunerii	Unitățile care, conform CAEM, corespund activităților expuse în anexa nr.1 la Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior.
--------------------	--

Cotele taxei	Se stabilește anual de către autoritatea administrației publice locale.
--------------	---

PREȚURI DE TRANSFER

Legislația actuală a Republicii Moldova nu include prevederi exprese cu privire la conținutul documentației în materie de prețuri de transfer.

Totuși, tranzacțiile derulate între persoane interdependente trebuie să respecte principiul prețurilor/valorii de piață și trebuie documentate din perspectiva prețurilor de transfer, în caz contrar, nefiind permisă deducerea cheltuielilor/pierderilor aferente unor astfel de tranzacții.

Totodată, sub acest aspect, se vor introduce reguli speciale privind determinarea prețurilor de transfer conform principiului lungimii brațului, care urmează a intra în vigoare din 1 ianuarie 2024.

PROCEDURĂ FISCALĂ

- **Dări de seamă în format electronic**

Întocmirea și depunerea dărilor de seamă se realizează doar în mod electronic, de către toți contribuabilii, cu excepția persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător pentru care prezentarea dărilor de seamă utilizând metodele automatizate de raportare electronică nu este obligatorie.

- **Soluționarea cererilor**

Termenul legal pentru soluționarea de către autoritățile fiscale a cererilor depuse de către contribuabili este, în general, de 30 de zile.

- **Soluționarea fiscală individuală anticipată**

Soluția fiscală individuală anticipată se emite la cererea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, în modul stabilit de către Guvern.

Soluția fiscală individuală anticipată se emite contra plată, după cum urmează:

- pentru contribuabilii deserviți de Direcția generală administrarea marilor contribuabili – 60.000 de lei;
- pentru celelalte categorii de contribuabili – 30.000 de lei.

Termenul pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate este de pînă la 90 de zile de la data recepționării cererii respective din partea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător.

- **Termenul de prescripție**

- Pentru determinarea obligațiilor fiscale, termenul de prescripție este de 4 ani, calculați de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale sau de la data săvârșirii unei încălcări fiscale.
- Pentru stingerea obligațiilor fiscale sau pentru restituirea sau compensarea sumelor plătite în plus, termenul de prescripție este de 6 ani.

- **Majorări de întârziere**

Cota majorării de întârziere în anul 2023 pentru neachitarea în termen a obligațiilor fiscale la bugetul de stat și bugetele locale, constituie 27% **pe an /0,0740% pe zi** (determinată ca rata de bază stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal pentru operațiunile de politică monetară pe termen scurt, rotunjită până la următorul procent întreg și majorată cu 5 puncte).

KPMG Moldova SRL

Chișinău

Blv. Ștefan cel Mare nr. 171/1

Etaj 8, MD-2004, Chișinău

Republica Moldova

T: + 373 (22) 580 580

F: + 373 (22) 540 499

E: kpmg@kpmg.md

www.kpmg.md

kpmg.com/socialmedia

Informațiile fiscale incluse în această broșură se bazează pe legislația fiscală în vigoare la data de **22 februarie 2023**, fiind un sumar al celor mai uzuale cote de impunere și reguli fiscale aplicabile în Republica Moldova.

Toate informațiile prezentate au un caracter general și nu sunt destinate a se adresa condițiilor specifice unei anumite persoane fizice sau juridice. Deși încercăm să furnizăm informații corecte și de actualitate, nu există nici o garanție că aceste informații vor fi corecte la data la care sunt primite sau că vor continua să rămână corecte în viitor. Nu trebuie să se acționeze pe baza acestor informații fără o asistență profesională competentă în urma unei analize atente a circumstanțelor specifice unei anumite situații de fapt.

KPMG și logo-ul KPMG sunt mărci înregistrate ale KPMG International Limited, o entitate privată engleză cu răspundere limitată la garanții.

© 2023 KPMG Moldova S.R.L., o societate cu răspundere limitată de drept moldovenesc, membră a organizației globale KPMG, compusă din societăți membre independente afiliate KPMG International Limited, societate privată engleză cu răspundere limitată la garanții. Toate drepturile rezervate.